

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Юридичний факультет
Кафедра правосуддя та філософії

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Претензійно-позовна робота у сфері сільськогосподарського виробництва
(вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми: **Право**
(назва)

за спеціальністю: **081 Право**
(шифр, назва)

на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Розробник: Юрій КОТВЯКОВСЬКИЙ, к.ю.н., доцент кафедри правосуддя та філософії
(підпис)(прізвище, ініціали)(вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри правосуддя та філософії (назва кафедри)	протокол від <u>30 травня</u> 2023 р. № <u>15</u>	
	Завідувач кафедри <u>Ясин</u> (підпис)	Микола ЯСІНОК (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми Кузнєцова Марина КУЗНЕЦОВА
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма Роговенко Олег РОГОВЕНКО
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана: Ассоль Шульженко
(ПІБ)

(ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації Н. Баран (Н. Баранів)
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: _____ 2023 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Претензійно-позовна робота у сфері сільськогосподарського виробництва			
2.	Факультет/кафедра	Юридичний факультет / Кафедра правосуддя та філософії			
3.	Статус ОК	Вибірковий			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)				
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	ОП – Право Спеціальність – 081 «Право» ОНП - Право Спеціальність – 081 «Право»			
6.	Рівень НРК	7 рівень			
7.	Семестр та тривалість вивчення	3 семестр			
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5			
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	
	Денна форма навчання	26	38	-	86
	Заочна форма навчання	8	8	-	134
10.	Мова навчання	українська			
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Юрій Котвяковський, – к.ю.н., доцент кафедри правосуддя та філософії			
11.1	Контактна інформація	Кафедра правосуддя, ауд 119 г Ел. адреса: yurkot@ukr.net			
12.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент «Претензійно-позовна робота у сфері сільськогосподарського виробництва» спрямований на формування у юристів навичок забезпечення належних умов для нормальної роботи підприємства, досягнення високих економічних показників, подальшого розвитку виробництва. Висунення претензій та заявлення позовів до суду сторонами договірних відносин і їх розгляд є однією з ознак господарського розрахунку. Шляхом висунення претензій та заявлення позовів до суду до контрагентів з приводу тих чи інших договірних зобов'язань підприємство захищає свої законні права і вимагає відновлення порушеного права, захисту майнових прав та ділової репутації.			
13.	Мета освітнього компонента	Формування у студентів наукового поняття про зміст, структуру і систему організації претензійно-позовної роботи у сфері сільськогосподарського виробництва, яка направлена на усунення або попередження негативного впливу на діяльність підприємства з боку контрагентів, що не			

		виконують договірних зобов'язань, шляхом застосування до них заходів передбачених чинним законодавством
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	<ol style="list-style-type: none"> 1. Освітній компонент базується на вивченні таких дисциплін як: Актуальні проблеми теорії держави та права, Теоретичні проблеми цивільного та сімейного права. 2. Освітній компонент є основою для Докази та доказування.
15.	Політика академічної доброчесності	<p>Політика академічної доброчесності під час викладання курсу «Актуальні проблеми цивільного процесу» послуговується принципам, визначеним Законом України «Про освіту», Кодексу академічної доброчесності Сумського НАУ, іншим локальним актам (повний перелік нормативних документів розміщений на сайті університету https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/).</p> <p>Оволодіння здобувачами знань з курсу має відбуватись із дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права; містити посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; містити достовірну інформацію про результати власної наукової діяльності, використані методики досліджень. Недопустимим під час навчання (згідно ст. ч. 4 ст. 42 Закону України «Про вищу освіту»), є використання здобувачами:</p> <p><i>академічного плагіату</i> - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;</p> <p><i>самоплагіату</i> - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;</p> <p><i>фабрикації</i> - вигадання даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;</p> <p><i>фальсифікації</i> - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;</p> <p><i>стискування</i> - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;</p> <p><i>обману</i> - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;</p> <p><i>хабарництва</i> - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пілг чи будь-яких інших благ</p>

		<p>матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі; <i>вплив у будь-якій формі</i> (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.</p> <p>За порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності, як: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження освітнього курсу; відрахування із закладу освіти; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.</p>
16.	Посилання на курс у Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=2533

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП) ¹					Як оцінюється РНД
	ПРН ₂	ПРН ₇	ПРН ₁₁	ПРН ₁₃	ПРН ₁₄	
ДРН 1. Демонструвати глибоке розуміння сучасного судочинства його взаємозв'язок з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.	+	+	+			Проведення модульного контролю та атестаційного контролю. Практичні заняття за темами курсу
ДРН 2. Ефективно опрацьовувати та використовувати доказову інформацію, отриману з джерел визначених процесуальним законодавством для формування доказової бази у справі.		+			+	Практичні заняття за темами курсу
ДРН 3. Проводити порівняльно-правовий аналіз цивільного та господарського судочинства у різних правових системах, включаючи взаємозв'язок системи права Європейського Союзу з правовою	+		+			Практичні заняття за темами курсу

системою України.						
ДРН 4. Формувати доказову базу для обґрунтування правової позиції у справі на різних стадіях судочинства.		+		+	+	Практичні заняття за темами курсу
ДРН 5. Демонструвати базові навички з виконання процесуальних функцій судді, адвоката, правового радника.	+	+			+	Практичні заняття за темами курсу

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Самостійна робота	Рекомендована література ²
	Аудиторна робота	Лк	П.з / семін. з		
Тема 1. Організація претензійно-позовної роботи на підприємстві Поняття претензійно-позовної роботи на підприємстві. Розподіл претензійної роботи між структурними підрозділами підприємства. Аналіз претензійної та позовної роботи на підприємстві. Реєстрація та зберігання претензійних і позовних матеріалів.	2	4		12	7,8,9, 11
Тема 2. Досудове врегулювання господарських спорів. Значення досудового врегулювання господарських спорів. Досудовий порядок реалізації господарсько-правової відповідальності. Порядок пред'явлення претензій. Порядок і строки розгляду претензії. Повідомлення заявника про результати розгляду претензії. Досудове врегулювання розбіжностей, що виникають під час укладення господарських договорів. Досудове врегулювання спорів, що виникають у разі зміни та розірвання	4	6		12	2,7,8, 9,11

господарських договорів.					
Тема 3. Юрисдикція господарських судів. Предметна та суб'єктна юрисдикція господарських судів. Інстанційна юрисдикція. Суд першої інстанції. Суд апеляційної інстанції. Суд касаційної інстанції. Територіальна юрисдикція (підсудність).	2	4		12	2,3,6,9,10
Тема 4. Ведення позовної роботи на підприємстві. Порядок підготовки позовних заяв. Форма і зміст позовної заяви. Порядок подання позову. Ціна позову. Об'єднання позовних вимог. Зміна позову. Відмова від позову. Відзив на позовну заяву	4	6		12	2,3,4,6,8,9,10,14
Тема 5. Докази. Судові витрати. Поняття і види доказів. Письмові докази. Речові докази. Електронні докази. Призначення і проведення експертизи. Висновок експерта. Показання свідків. Поняття і склад судових витрат. Судовий збір. Витрати на професійну правничу допомогу.	4	6		12	2,6,10
Тема 6. Відкриття провадження у справі та вирішення господарських спорів у першій інстанції. Залишення позовної заяви без руху, повернення позовної заяви: підстави та порядок. Підстави та процесуальні наслідки відмови у відкритті провадження у справі. Відкриття провадження у справі. Порядок розгляду справи по суті. Залишення позову без розгляду. Зупинення і закриття провадження у справі. Порядок прийняття, форма та зміст рішення господарського суду. Особливості розгляду справ у порядку спрощеного позовного провадження.	4	6		12	2,6,10
Тема 7. Перегляд судових рішень в апеляційному та касаційному порядку. Право апеляційного оскарження. Порядок подання апеляційної скарги її форма та зміст. Залишення апеляційної скарги без руху, повернення апеляційної скарги. Відмова у відкритті апеляційного провадження. Відкриття апеляційного провадження. Повноваження суду апеляційної інстанції. Підстави для скасування або зміни рішення. Постанова апеляційної інстанції. Право касаційного оскарження. Порядок та строк подання касаційної скарги. Форма і зміст касаційної скарги. Залишення касаційної скарги без руху, повернення касаційної скарги. Відмова у відкритті касаційного провадження. Відкриття касаційного провадження у справі. Постанова суду касаційної інстанції.	6	6		14	2,6,10
Всього	26	38		86	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кількість годин
ДРН 1. Демонструвати глибоке розуміння сучасного судочинства його взаємозв'язок з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.	- проведення лекційних та практичних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем	12	- опрацювання незнайомих (нових) термінів та складання власного термінологічно го словника; - додаткове опрацювання лекційного матеріалу	17
ДРН 2. Ефективно опрацювати та використовувати доказову інформацію, отриману з джерел визначених процесуальним законодавством для формування доказової бази у справі.	вивчення методів та аналізу способів тлумачення норм цивільного процесуального законодавства та судової практики	14	- Додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - проходження тренувального тестування за кожною з тем; - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написанню рефератів.	17
ДРН 3. Проводити порівняльно- правовий аналіз цивільного та господарського судочинства у різних правових системах, включаючи взаємозв'язок системи права Європейського Союзу з правовою системою України.	ознайомлення студентів з різними видами судової практики, практики провадження у судах першої інстанції, апеляційного та касаційного провадження	14	- Додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту рефератів; - проходження тренувального тестування за кожною з тем; - аналіз роботи по написанню апеляційних та касаційних скарг, практичних наукових скарг	17
ДРН 4. Формувати	ознайомлення студентів	12	- Додаткове	17

доказову базу для обґрунтування правової позиції у справі на різних стадіях судочинства.	з практикою призначення судових експертиз, судових прецедентів		опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до моделювання цивільних правовідносин та їх системи доказів та аналізу судових рішень	
ДРН 5. Демонструвати базові навички з виконання процесуальних функцій судді, адвоката, правового радника.	- проведення навчальних судових засідань	12	- Додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до моделювання цивільних правовідносин та їх системи доказів та аналізу судових рішень	18
Всього годин		64		86

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
	Модуль 1.	25 балів /25%	За розкладом
1.	Вирішення задач в ході практичних занять	10 балів /10%	За розкладом
2.	Тестування	10 балів /10%	За розкладом
3.	Письмові контрольні роботи	5 балів /5%	За розкладом
	Атестація	15 балів /15%	За розкладом
	Модуль 2.	30 балів /30%	За розкладом
4.	Вирішення задач в ході практичних занять	10 балів /10%	За розкладом
5.	Тестування	10 балів /10%	За розкладом
6.	Письмові контрольні роботи	10 балів /10%	За розкладом
7.	Іспит	30 балів /30%	За розкладом

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент³	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно⁴
Модуль 1	<i>< 15 балів</i>	<i>15-20 балів</i>	<i>20-23 бали</i>	<i>25 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.
Атестація	<i>0-3 балів</i>	<i>3-7 балів</i>	<i>7-13 балів</i>	<i>14-15 балів</i>
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест
Модуль 2	<i>< 15 балів</i>	<i>18-23 балів</i>	<i>23-28 бали</i>	<i>30 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.
Іспит	<i>0-5 балів</i>	<i>5-15 балів</i>	<i>15-27 балів</i>	<i>27-30 балів</i>
	Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, задачі виконані із значними помилками або не виконані	Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, задачі виконані з помилками	Студент достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, задачі виконані	Студент гарно орієнтується в теоретичному матеріалі, задачі виконані

5.2.Формативне оцінювання:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усне опитування після вивчення кожної теми	Після завершення вивчення теми
2	Проходження тестування з атестації та модульного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	Відповідно до графіку навчального процесу
3	Проходження тестування після закінчення вивчення кожної теми для самостійного контролю знань та підготовки до складання заліку (іспиту)	Регулюється студентом самостійно

³ Зазначити компонент сумативного оцінювання

⁴ Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

4	Захист практичних робіт	Через тиждень після їх здачі
5	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над практичними роботами протягом занять	На протязі всього семестру

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

2.1. Основні джерела

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р // ВВР, 1996, № 30, ст. 141.
2. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 р. // ВВР, 1992, № 6, ст.56.
3. Про судоустрій та статус суддів. Закон України від 02.06.2016 р. // ВВР, 2016, № 31, ст.545.
4. Про судовий збір від 08.07.2011 р. Закон України //ВВР, 2012, № 14, ст.87.
5. Про виконавче провадження. Закон України від 02.06.2016 р. // ВВР, 2016, № 30, ст.542.
6. Кодекс з процедур банкрутства від 18.10.2018 № 2597-VIII // ВВР, 2019 р., № 19, ст.74
7. Постанова Кабінету Міністрів України № 1040 «Про затвердження Загального положення про юридичну службу міністерства, іншого органу виконавчої влади, державного підприємства, установи та організації» від 26 листопада 2008 р.
8. Рекомендації Міністерства юстиції України від 23.01.2007 р. № 35-14/7 «Про порядок ведення претензійної та позовної роботи на підприємстві, в установі, організації».
9. Дембіцька С. Л. Господарський процес: навчальний посібник / С. Л. Дембіцька, Н. М. Зільник; НУ "Львівська політехніка". - Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. - 267 с.
10. Господарський процесуальний кодекс України. Постатейні матеріали. Роз'яснення: науково-практичне видання / Вищий господарський суд України ; укл. Б. Ю. Львов [та ін.]. - К. : Юрінком Інтер, 2015. - 720 с.
11. Відповідальність суб'єктів господарських відносин. Законодавство. Коментар. Судова практика / О.А.Беляневич, І.М.Жуков, С.А.Кузьміна, В.С.Щербина, коментар; Л.О.Панькова, упорядкування.-К.: Юрінком Інтер, 2013.-392 с.
12. Горевий В. І. Господарський процес. Практикум: навчальний посібник / В. І. Горевий, А. М. Куліш, В. Д. Чернадчук. - Суми : Університетська книга, 2010. - 288 с.
13. Діловодство у судах : збірник інструкцій: довідкове видання / упоряд. Є. К. Пашутинський. - К. : КНТ, 2008. - 436 с.
14. Закон України «Про виконавче провадження», Закон України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» (науково-практичний коментар); за заг. ред. д.ю.н., проф., академіка М. М. Ясинка. К.: Алерта, 2019.

2.2. Методичне забезпечення

15. Претензійно-позовна робота у сфері сільськогосподарського виробництва: Конспект лекцій для студентів денної форми навчання спеціальності «Право» / Суми, 2019 рік
16. Претензійно-позовна робота у сфері сільськогосподарського виробництва: методичні вказівки для виконання практичних завдань та виконання самостійної роботи студентами денної форми навчання спеціальності «Право» / Суми, 2019 рік

2.3. Інші джерела

17. Коваленко, Т. О. Юридичні дефекти правового регулювання земельних відносин в Україні: монографія / Т. О. Коваленко. - К. : Юрінком Інтер, 2013. - 632 с.
18. Олійник О. Б. Судова документація: навчальний посібник / О. Б. Олійник ; Міжгалузевий інститут управління. - К. : Алерта, 2007. - 282 с.
19. Сидоренко О. О. Процесуальні норми права: поняття, особливості, різновиди: монографія / О. О. Сидоренко. - Х. : Право, 2014. 192 с.
20. Теньков С. О. Коментар судової практики розгляду юридичних помилок у документах / С. О. Теньков. - К. : Юрінком Інтер, 2008. - 352 с.

21. Штефан М. Й. Виконання судових рішень: навчальний посібник / М. Й. Штефан, М. П. Омельченко, С. М. Штефан. - К. : Юрінком Інтер, 2001. - 320с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.president.gov.ua/> Офіційний сайт Президента України.
2. <http://www.kmu.gov.ua/> Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
3. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
4. <https://supreme.court.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховного Суду

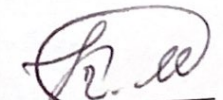
Рецензія на робочу програму (силабус)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	+		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання	+		
Література є актуальною	+		

Рецензенти:

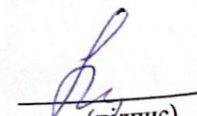
Член проєктної групи ОП Право
(назва)

М.Ю. Кузнецова
(ПІБ)

(підпис)

Викладач кафедри правосуддя
(назва)

А.В. Шульженко
(посада, ПІБ)

(підпис)